A BIZOTTSÁG (EU) 2019/1283 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2019. július 29.)

Japán jogi és felügyeleti keretrendszerének a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet követelményeivel való egyenértékűségének elismeréséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelminősítő intézetekről szóló , 2009. szeptember 16-i 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 5. cikke (6) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot, hogy egyenértékűségi határozatot fogadjon el, amennyiben egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere biztosítja, hogy az adott harmadik országban engedéllyel rendelkező vagy nyilvántartásba vett hitelminősítő intézetek megfeleljenek az említett rendeletben meghatározott, jogilag kötelező érvényű követelményeknek, amelyek az adott harmadik országban hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá tartoznak.

(2) Ezen egyenértékűségi határozat célja, hogy lehetővé tegye a japán hitelminősítő intézetek számára, hogy amennyiben nincs rendszerszintű jelentőségük egy vagy több tagállam pénzügyi piacainak pénzügyi stabilitása vagy integritása szempontjából, hitelesítésért az Európai Értékpapírpiaci Hatósághoz (a továbbiakban: ESMA) folyamodhassanak. Az egyenértékűségi határozat lehetővé teszi az ESMA számára, hogy eseti alapon értékelje az érintett hitelminősítő intézeteket és mentesítést adjon az Európai Unióban tevékenykedő hitelminősítő intézetekre vonatkozó egyes szervezeti követelmények alól, ideértve az Európai Unióban való fizikai jelenlét követelményét is.

(3) Ahhoz, hogy egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszerét egyenértékűnek lehessen tekinteni, legalább az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott három feltételnek eleget kell tenni.

(4) A Bizottság 2010. szeptember 28-án elfogadta a 2010/578/EU határozatot ([2]), amelyben megállapította, hogy az említett három feltételnek eleget tettek, és amelyben úgy ítélte meg, hogy Japán hitelminősítőkre vonatkozó jogi és felügyeleti keretrendszere egyenértékű az 1060/2009/EK rendelet akkor hatályos követelményeivel.

(5) Az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott első feltétel értelmében a hitelminősítő intézeteknek a harmadik országban engedélyezési és nyilvántartásbavételi eljárás tárgyát kell képezniük, és folyamatosan hatékony felügyelet és végrehajtás alatt kell működniük. Japán jogi és felügyeleti keretrendszere előírja, hogy a Japán Pénzügyi Felügyeleti Hatóság (Financial Services Agency of Japan, a továbbiakban: JFSA) nyilvántartásba vegye a hitelminősítő intézeteket, hogy hitelminősítéseit Japánban szabályozási célból felhasználhassák. A JFSA jogilag kötelező erejű kötelezettségeket ró a hitelminősítő intézetekre és folyamatosan felügyeli a hitelminősítő intézeteket. A JFSA széles körű és átfogó hatáskörrel rendelkezik, valamint számos intézkedést hozhat – többek között szankciókat is azokkal a hitelminősítő intézetekkel szemben, amelyek megszegik a pénzügyi instrumentumokra és tőzsdére vonatkozó törvénynek a hitelminősítő intézetekről szóló rendelethez kapcsolódó rendelkezéseit.

(6) Az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott második feltétel értelmében a harmadik országbeli hitelminősítő intézetnek jogilag kötelező erejű szabályok hatálya alá kell tartozniuk, amelyek egyenértékűek az 1060/2009/EK rendelet 6–12. cikkében és az említett rendelet I. mellékletében meghatározott szabályokkal. Japán jogi és felügyeleti keretrendszere a jóhiszeműség elvén alapul. A hitelminősítő intézeteknek a hitelminősítési tevékenység tisztességes és megfelelő ellátása érdekében operatív ellenőrzési rendszereket kell létrehozniuk összeférhetetlenségek elkerülésére, kezelésére és közzétételére, valamint az információk nyilvántartására és mind a JFSA, mind pedig a nyilvánosság számára történő közzétételére vonatkozó számos részletes és előíró követelmény, átfogó rendelkezés alapján. Japán jogi és felügyeleti keretrendszere az összeférhetetlenségek kezelése, a szervezeti követelmények, a minősítések és a minősítési módszerek minőségét garantáló biztosítékok, a hitelminősítések közzétételére és a hitelminősítési tevékenységek általános és rendszeres közzétételére vonatkozó kötelezettség tekintetében egyenértékűnek tekinthető az 1060/2009/EK rendelettel. Ebből kifolyólag a japán jogi és felügyeleti keretrendszer egyenértékű védelmet nyújt a hitelminősítő intézetek integritása, átláthatósága, megfelelő irányítása és a megbízható hitelminősítési tevékenység terén.

([1]) HL L 302., 2009.11.17., 1. o.

([2]) A Bizottság 2010/578/EU határozata (2010. szeptember 28.) Japán jogi és felügyeleti keretrendszerének a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet követelményeivel való egyenértékűségének elismeréséről (HL L 254., 2010.9.29., 46. o.).

(7) Az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott harmadik feltétel szerint a harmadik ország szabályozási rendszerének meg kell akadályoznia, hogy az adott ország felügyeleti hatóságai és egyéb közjogi hatóságai befolyásolhassák a hitelminősítések tartalmát és módszereit. Ezért a JFSA-t törvény tiltja el a hitelminősítések tartalmának és módszereinek befolyásolásától.

(8) Japán jogi és felügyeleti keretrendszere továbbra is megfelel az 1060/2009/EK rendelet 5. cikkének (6) bekezdésében eredetileg megállapított három feltételnek. A 462/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) azonban további követelményeket vezetett be az Unióban nyilvántartásba vett hitelminősítő intézetek tekintetében, aminek eredményeként az érintett hitelminősítő intézetekre vonatkozó jogi és felügyeleti rendszer szigorúbbá vált. Ezek a további követelmények hitelminősítő intézetekre vonatkozó szabályokat tartalmaznak a minősítési kilátások, az összeférhetetlenségek kezelése, a titoktartási követelmények, a minősítési módszerek minősége, valamint a hitelminősítések bemutatása és közzététele tekintetében.

(9) A 462/2013/EU rendelet 2. cikke második bekezdése 1. pontjának b) alpontja értelmében a harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere egyenértékűségének értékelése céljából a további követelmények 2018. június 1-jétől alkalmazandók.

(10) Minderre tekintettel a Bizottság 2017. július 13-án szakvéleményt kért az ESMA-tól többek között Japán jogi és felügyeleti keretrendszerének a 462/2013/EU rendelet által bevezetett ezen további követelményekkel való egyenértékűségéről és az esetleges eltérések lényegi jelentőségének megítéléséről.

(11) 2017. november 17-én közzétett szakvéleményében az ESMA azt jelezte, hogy Japán hitelminősítő intézetekre vonatkozó jogi és felügyeleti keretrendszere megfelelő rendelkezéseket tartalmaz a 462/2013/EU rendelet által bevezetett további követelményeknek való megfeleléshez.

(12) A 462/2013/EU rendelet az 1060/2009/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdésének w) pontjába bevezeti a minősítési kilátás fogalmát, és a hitelminősítésekre alkalmazandó egyes követelményeket kiterjeszt a minősítési kilátásokra. Japán jogi és felügyeleti keretrendszere anyagi jogilag külön elismeri a hitelminősítési kilátásokat. A keretrendszer a hitelminősítési kilátást a hitelminősítés részének tekinti és felhatalmazza a JFSA-t, hogy a kapcsolódó hitelminősítéseikkel összefüggésben nyomon kövesse a minősítési kilátások megfelelőségét.

(13) Annak érdekében, hogy javuljon a hitelminősítő intézeteknek a minősített szervezetekkel szembeni függetlensége, a 462/2013/EU rendelet az 1060/2009/EK rendelet 6. cikkének (4) bekezdésében, 6a. és 6b. cikkében kiterjeszti az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályokat a hitelminősítő intézeten belül jelentős pozíciót betöltő részvényesek vagy tagok által okozott összeférhetetlenségekre. A japán jogi és felügyeleti keretrendszer előírja a hitelminősítő intézetek számára olyan intézkedések meghozatalát, amelyek biztosítják, hogy a hitelminősítő intézet a hitelminősítés meghatározásakor ne sértse a befektetők érdekeit, különösen abban az esetben, amikor a minősített szervezet a hitelminősítő intézetben legalább 5 % részesedéssel rendelkezik. Ezen túlmenően a hitelminősítő intézet nem végezhet hitelminősítést, ha érdekeltséggel rendelkezik a minősített szervezetben.

(14) A 462/2013/EU rendelet új rendelkezéseket vezet be annak biztosítása érdekében, hogy a bizalmas információkat csak a hitelminősítési tevékenységekkel kapcsolatos célokra használják, és hogy biztosítsák a bizalmas információk védelmét a csalással, lopással vagy visszaélésekkel szemben. E célból az 1060/2009/EK rendelet 10. cikkének (2a) bekezdése előírja a hitelminősítő intézetek számára, hogy a közzététel időpontjáig bennfentes információként kezeljék az összes hitelminősítést, minősítési kilátást és a velük kapcsolatos információkat. A japán jogi és felügyeleti keretrendszer részletes követelményeket állapít meg arra vonatkozóan, hogy a hitelminősítő intézetek milyen lépéseket tegyenek a kibocsátókra vonatkozó bizalmas információk védelme érdekében. Megbízható keret áll tehát rendelkezésre a bizalmas információk visszaélésszerű felhasználása elleni védelemre.

(15) A 462/2013/EU rendeletnek célja a minősítési módszerek átláthatóságának és minőségének fokozása. Az említett rendelet az 1060/2009/EK rendelet I. melléklete D. szakasza I. alszakaszának 3. pontjába bevezeti a hitelminősítő intézetek arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a minősített szervezet számára lehetőséget biztosítsanak arra, hogy a hitelminősítés vagy a minősítési kilátás közzététele előtt jelezzék az esetleges ténybeli hibákat. A japán jogi és felügyeleti keretrendszer előírja a hitelminősítő intézetek számára a hitelminősítési politika kidolgozását, amely meghatározza a hitelminősítések meghatározásának és közzétételének módszertanát. A hitelminősítési politikának olyan iránymutatásokat és módszereket kell meghatároznia, amelyek lehetővé teszik a minősített szervezet számára annak ellenőrzését, hogy a közzétételt megelőzően van-e valótlan állítás a hitelminősítésben, és hogy arról észszerű időn belül nyilvánítson véleményt.

(16) A 462/2013/EU rendelet biztosítékokat vezet be az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (5a) bekezdésébe, (6) bekezdésének aa) és ab) pontjába, valamint (7) bekezdésébe annak érdekében, hogy a minősítési módszerek bármilyen módosítása ne eredményezzen kevésbé szigorú módszereket. Hasonlóképpen a japán jogi és felügyeleti keretrendszer előírja a hitelminősítő intézetek számára olyan intézkedések meghozatalát, amelyek biztosítják, hogy a hitelminősítés meghatározásához felhasznált információk megfelelő minőségűek legyenek, és hogy a minősítési módszerek szigorúak és szisztematikusak legyenek.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 462/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 146., 2013.5.31., 1. o.).

(17) A 462/2013/EU rendelet szigorítja a hitelminősítések bemutatására és közzétételére vonatkozó követelményeket. Az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (2) bekezdése és I. melléklete D. szakasza I. alszakaszának 2a. pontja értelmében a hitelminősítő intézetnek egyértelmű és könnyen érhető iránymutatást kell fűznie a minősítési módszerek, modellek és fő minősítési feltevések közzétételéhez, amely magyarázatot ad a hitelminősítés során alkalmazott modelleket és minősítési módszereket körülvevő feltevésekre, paraméterekre, korlátokra és bizonytalanságokra. A japán jogi és felügyeleti rendszer tartalmaz annak biztosítására irányuló követelményeket, hogy a hitelminősítő intézetek elegendő iránymutatást nyújtsanak ahhoz, hogy lehetővé tegyék a hitelminősítések felhasználói számára, hogy megértsék azokat. Érvényben vannak továbbá olyan követelmények, amelyek biztosítják, hogy a hitelminősítő intézetek fenntartsák közzétételeik pontosságát az érdekelt felek számára.

(18) A verseny erősítése és a hitelminősítő intézetek tekintetében előforduló lehetséges összeférhetetlenségek korlátozása érdekében a 462/2013/EU rendelet az 1060/2009/EK rendelet I. melléklete E. szakaszának II. alszakaszába bevezeti azt a követelményt, mely szerint a hitelminősítő intézet által a hitelminősítésekért és a kiegészítő szolgáltatásokért felszámított díjaknak megkülönböztetésmentesnek kell lenniük, és a tényleges költségeken kell alapulniuk. A rendelet a hitelminősítő intézetek számára előírja bizonyos pénzügyi információk közzétételét. A hitelminősítő intézetek ügyfeleinek védelmét és azon követelményt illetően, hogy a díjak költségalapúak és megkülönböztetésmentesek legyenek, a japán jogi és felügyeleti keretrendszer hasonló követelményeket tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a hitelminősítő intézetek tisztességesen és pontosan végezzék üzleti tevékenységüket. A rendelet előírja a hitelminősítő intézetek számára, hogy minden pénzügyi évben készítsenek üzleti jelentést a felügyeleti hatóság számára, amely tartalmazza a legfontosabb 20 ügyfél nevét és az általuk a pénzügyi év során fizetett díjakat, és felhatalmazza a felügyelő hatóságot arra, hogy az árképzési politikájukkal és a felszámított konkrét díjakkal kapcsolatban bekérjenek releváns információkat.

(19) A harmadik országok szabályozási rendszerének értékelése során a Bizottság az arányosság elve és kockázatalapú megközelítés alapján jár el. A vizsgált szempontokra tekintettel a japán jogi és felügyeleti keretrendszer megfelel az 1060/2009/EK rendelet 5. cikke (6) bekezdésének második albekezdésében meghatározott feltételeknek, és azokat továbbra is az említett rendelettel létrehozott jogi és felügyeleti keretrendszerrel egyenértékűnek kell tekinteni.

(20) A jogbiztonság érdekében új végrehajtási határozatot kell elfogadni, a 2010/578/EU határozatot pedig ebből következően hatályon kívül kell helyezni.

(21) A folyamatos megfelelés biztosítása érdekében a Bizottságnak az ESMA segítségével továbbra is rendszeresen nyomon kell követnie a hitelminősítő intézetekre alkalmazandó jogi és felügyeleti keretrendszer alakulását, a piaci fejleményeket és a japán felügyelettel és végrehajtással kapcsolatos felügyeleti együttműködés eredményességét.

(22) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Európai Értékpapír-bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az 1060/2009/EK rendelet 5. cikke alkalmazásában a hitelminősítő intézetekkel kapcsolatos japán jogi és felügyeleti keretszabályozást az 1060/2009/EK rendeletben meghatározott követelményekkel egyenértékűnek kell tekinteni.

2. cikk

A 2010/578/EU határozat hatályát veszti.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 29-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Jean-Claude JUNCKER